



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 5.12.2017
Sayı : 1590

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. 20/11/2017

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği
Esas Komisyon	Anayasa
Tarih :	11 Aralık 2017
Esas No:	2/1983



TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ	
06 Aralık 2017	
Numara:	

TBMM	
GENEL MÜDÜR	
06 Aralık 2017	
No:	194139

GEREKÇE

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu, ülkemizde siyasi faaliyette bulunan siyasi partilerin kuruluş ve görevleriyle ilgili hususları düzenlemektedir.

Siyasi faaliyetlere katılma hakkı Anayasal düzenleme olarak sadece Türk Vatandaşlarına tanınan ve Temel Hak ve Hürriyetler içerisinde düzenlenen siyasi haklar olarak anayasal güvence altına alınmıştır.

Ülkemizde nüfusumuzun yarısını oluşturan kadınların, siyasal partilerde, hükümette ve politik liderler arasında temsilleri oldukça sınırlıdır. Hal böyle olmasına rağmen, Türkiye Cumhuriyetinde ilk kadın belediye başkanı Artvin ilimiz, Yusufeli ilçesine bağlı Kılıçkaya beldesine belediye başkanı seçilen Sadiye Hanım olmuştur.

Bunu takip eden 1933 yılında ise, ilk kadın muhtar Gül Esin Aydın ilimiz, Çine ilçesi Karpuzlu bucağının muhtarlığını yapmıştır.

Milletvekili seçme ve seçilme hakkı kadınlarımıza 1934 yılında yapılan mevzuat değişikliği ile tanınmıştır. Türk kadınının siyasi faaliyette bulunması, devlet yönetiminde söz sahibi olması, dünya ülkelerine nazaran en erken Türkiye Cumhuriyetinde görülmektedir.

Günümüz, siyasi hayatını düzenleyen mevzuatımız, kadınlarımızın siyasi faaliyete katılma hakkı tanımakta ancak, etkin olarak kadınlarımızın siyaset hayatına katılımını sağlamak için yeterli düzenlemeyi içermemektedir.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu 8. Maddesi, ülkemizde kurulacak siyasi partilerin hangi şartlarla kurulacağını hüküm altına almıştır. Mevcut düzenlemede sözü geçen 8. Madde; “Siyasî partiler, partiye üye olma yeterliğine sahip en az otuz Türk vatandaşı tarafından kurulur” şeklindedir. Görüleceği üzere, otuz Türk Vatandaşı tarafından siyasi parti kurulmasını hüküm altına alan madde, kadın veya erkek üyelerin sayı miktar yahut herhangi bir belirlemesine yer vermemiştir.

Yine 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu 7. Maddesi “Siyasi partilerin teşkilatı; merkez organları ile il, ilçe ve belde teşkilatlarından; Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu ile il genel meclisi ve belediye meclisi gruplarından ibarettir.” düzenlemesiyle, siyasi partilerin sahip olduğu teşkilatları hüküm altına almaktadır.

Anayasamızın “Kanun Önünde Eşitlik” başlığını taşıyan 10. Maddesinde 2004 yılında yapılan değişiklikle, “Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.” Hükmü eklenmiştir. Görüleceği üzere, kadın ve erkek arasındaki eşitliğin yaşama geçirilmesi için devletimize anayasamız tarafından yüklenen bir sorumluluk vardır.

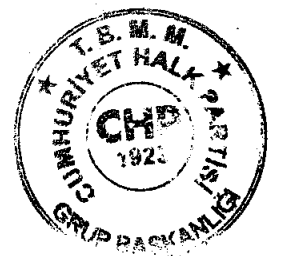
Siyasi haklarını diğer devlet ülkelerine göre daha önce elde eden kadınlarımızın aktif olarak siyasi hayata katılmasını sağlamak için yasal düzenleme yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.



Siyasi faaliyetler, siyasi partiler aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. Buna göre yukarıda zikredilen 2820 sayılı kanunun 7. ve 8. maddeleri siyasi partilerin teşkilatları ile siyasi partilerin kuruluşlarını hüküm altına almaktadır.

Anayasamızın kanun önünde eşitliğin sağlanması için alınması gereken tedbirleri, devletimize ödev olarak yüklemesi, kadın erkek eşitliğinin sağlanması amacıyla 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununda değişiklik yapılması mecburiyeti doğmuştur.

Yapılacak bu değişiklik ile, siyasi partilerin teşkilatı yasada belirtilen merkez organları ile il, ilçe ve belde teşkilatlarından; Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu ile il genel meclisi ve belediye meclisi gruplarında kadınların siyasi hayata daha aktif şekilde katılabilmesinin sağlanması amacıyla, bu teşkilatın oluşumunda üyelerin üçte birinin kadınlardan oluşması, 2820 sayılı yasada 8. Maddede hüküm altına alınan siyasi parti kurma şartlarında en az otuz vatandaşımız ile kurulabilen siyasi partilerin, kuruluşunda gereken sayının % 33'ünün kadınlardan oluşmasıyla, erkekler ile eşit haklara sahip kadınların siyasi hayata aktif olarak katılması imkanının verilmesi amaçlanmıştır.



MADDE GEREKÇELERİ

MADDE-1 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu 7. Maddesinde, yapılacak değişiklikle 7. Maddede belirtilen siyasi partilerin teşkilatlarını oluşturan vatandaşlarımızın en az %33 ünün kadınlardan oluşması düzenlemesiyle, toplumumuzda erkeklerle eşit haklara sahip olan kadınlarımızın siyasi hayata daha aktif şekilde katılması amaçlanmıştır.

MADDE-2 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu 8. Maddesi, siyasi parti kuruluşunun şartlarını düzenlemektedir. Bu düzenlemeye göre en az otuz Türk vatandaşı tarafından siyasi parti kurulması mümkündür. Yapılan değişiklikle siyasi parti kuruluşunda, siyasi parti kuruluşuna katılan vatandaşlarımızdan % 33 ünün kadınlardan oluşması düzenlemesiyle, erkeklerle eşit haklara sahip olan kadınlarımızın siyasi hayata daha aktif şekilde katılması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.



**2820 SAYILI SİYASİ PARTİLER KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
İLİŞİKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE-1 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu 7. Maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Siyasi parti teşkilatlarını oluşturan üyelerin % 33’ü kadınlardan seçilir.”

MADDE-2 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu 8. Maddesi birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Siyasi parti kuruluşuna katılanların % 33’ü kadınlardan oluşur.”

MADDE-3 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE-4 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür

